

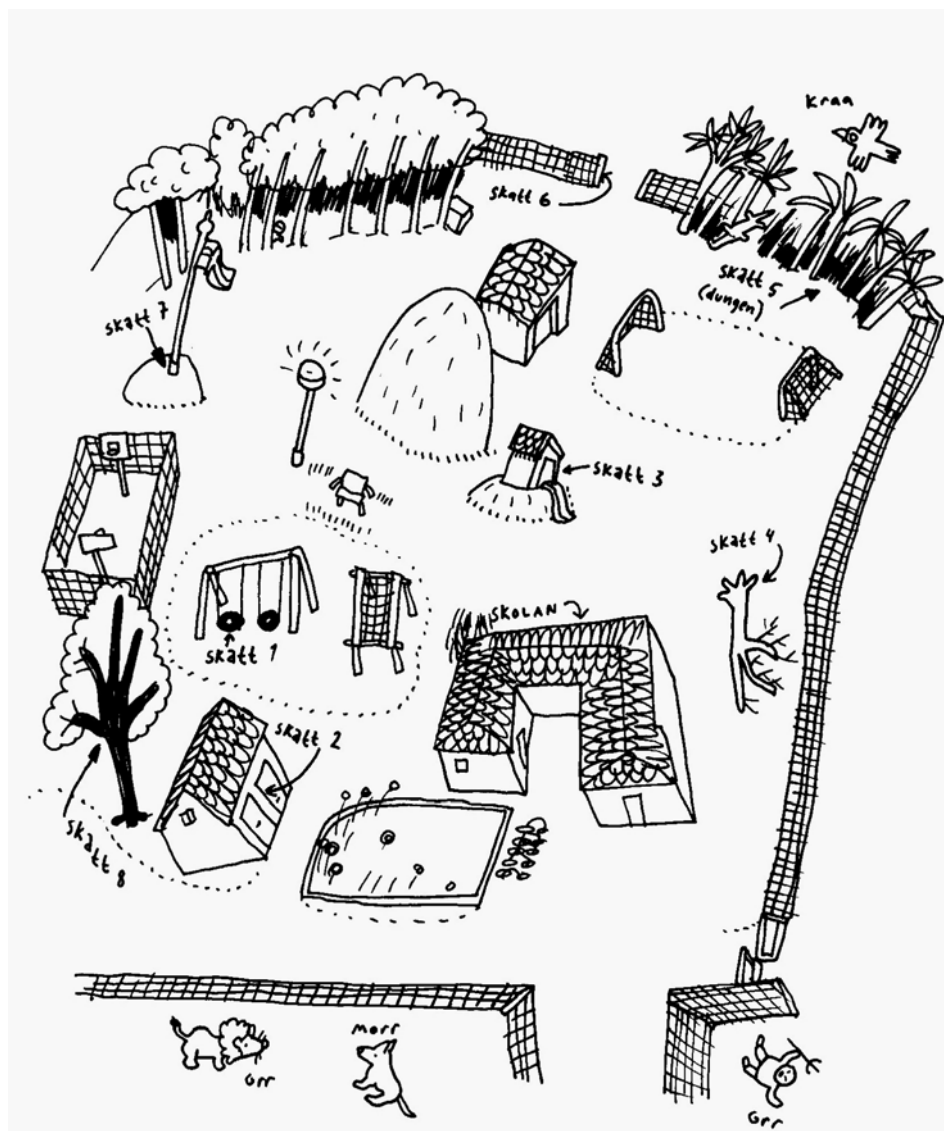

Barn och Utbildningsnämnden
Öckerö kommun
Lå 09/10

Likabehandlingsplan

Kompassenskolan

Öckerö kommun

Likabehandlingsplanens innehåll

	Sid.
• Inledning	3
• Mål	3
• Definition av kränkande behandling	4
• Diskrimineringsgrunder	4
• Rättigheter och skyldigheter	5
• Förebygga	6
• Upptäcka och utreda	7
• Metoder för att upptäcka	8
• Åtgärder – långsiktigt och akut	9
• Delaktighet och inflytande	9
• Ansvar	10
• Övrigt att beakta	10
• Kompetensutveckling	10
• Kvalitetssäkring	10
• Att utveckla under året	11
• Trivselregler	12
• Händelserapport	13

Inledning

Kompassenskolans personal arbetar mot kränkande behandling med stöd av:

- FN:s konvention om barns rättigheter
- Skollagen
- Arbetsmiljölagen
- Läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo94
- Skolverkets Allmänna Råd
- Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling

Likabehandlingsplanen skall vara levande och revideras därför årligen.

Det är viktigt att kränkningar uppmärksammas i så tidigt skede som möjligt och att åtgärder vidtas.

Policyn ”**Alla elever på skolan är alla vuxnas ansvar**” betyder att vi tar ett gemensamt ansvar för att stoppa kränkningarna.

Mål

Vårt mål är att skapa gemensamma värderingar och normer som ger varje elev möjlighet att vara den han eller hon är. Målet är också att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Likabehandlingsplanen omfattar alla olika former av kränkningar mellan elever såväl som mellan personal och elever.

Definition på kränkande behandling

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkande behandling kan äga rum i alla miljöer – när som helst. En viktig utgångspunkt är att **den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.**

Diskrimineringsgrunder:

Könstillhörighet:

Trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barn/vuxens könstillhörighet.

Sexuell läggning:

Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexualitet. Vi har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund. Det inkluderar arbetet mot homofobi och rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur och kan tas sig uttryck i sexualiserat språkbruk.

Etnisk tillhörighet:

Någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet. Man kan ha flera etniska tillhörigheter.

Religion och annan trosuppfattning:

Religionsfrihet är skyddad i såväl internationella konventioner som i den svenska grundlagen. Vi får inte missgynna något barn/vuxen pga hans eller hennes religion eller trosuppfattning. Begreppet trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning t ex buddism, ateism eller agnosticism.

Funktionshinder:

Kan vara fysiska, psykiska eller intellektuella. Som funktionshinder räknas både sådana som märks, som att man använder rullstol och sådana som inte märks lika lätt: allergi, ADHD och dyslexi. Funktionshinder kan uppstå till följd av en sjukdom eller något annat tillstånd. De kan också uppstå till följd av en medfödd eller förvärvad skada.

Vi arbetar med att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. All planering och alla aktiviteter skall genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, solidaritet och tolerans.

Rättigheter och skyldigheter

Alla elever på Kompassensskolan har rätt att:

- känna sig trygga och säkra
- bli lyssnade på
- bli tilltalade på ett trevligt sätt
- känna gemenskap med andra, vuxna och barn

Alla elever på Kompassensskolan är skyldiga att:

- följa de trivselregler som vi tillsammans har bestämt

Med ökad ålder och utveckling ställs successivt högre krav på eleven.

De vuxnas rättigheter och skyldigheter är detsamma som elevernas. Dessutom är det de vuxnas skyldighet att skapa normer för säkerhet och trygghet på skolan samt ansvara för att likabehandlingsplanen efterlevs.

Förebygga

Vi samarbetar med hemmen i elevernas fostran genom att klargöra skolans normer och regler som en grund för arbetet i skolan och för samarbetet.

Vår policy uttrycker tydligt att:

Alla elever på Kompassensskolan är alla vuxnas ansvar
--

Vi har ett gemensamt arbetssätt och förhållningssätt där vi arbetar för jämställdhet och demokrati. På Kompassensskolan verkar vi för ett gott skolklimat genom att arbeta tillsammans över grupp-, ålders-, köns- och spårgränser samt i familjegrupper. Viktigt är att alla känner sig trygga i skolan och att man blir sedd för den man är.

Arbete med eleverna:

- Vi arbetar med materialet EQ (värdegrundsövningar)
- Elever och pedagoger arbetar fram gemensamma trivselregler
- Vi samtalar kring människors rättigheter och skyldigheter
- Individuella utvecklingsplaner
- Mjuka övergångar mellan stadier genom inskolning och faddersystem. Detta är särskilt viktigt mellan förskola/förskoleklass samt mellan år fem och sex
- Vi arbetar aktivt tillsammans med eleverna omkring likabehandlingsplanen
- Varje klass har klassråd
- Familjegrupper
- Kompisgrupp med representanter från åk 3-5
- Vid kränkande behandling samtalar vi och följer upp elevers rättigheter och skyldigheter med hjälp av händelserapporten ur Likabehandlingsplanen
- Vuxna rastvärdar
- Elevråd med representanter från varje klass
- Kompisgruppen sänder ut en trivselenkät

Vuxna emellan:

- Regelbundet lokalt och centralt elevhälsoarbete en gång/vecka, en gång/månad
- Varje läsår utvärderas och revideras vår arbetsplan och likabehandlingsplan
- Vi samtalar kring elevers rättigheter och skyldigheter i kompetensutvecklande syfte
- Föräldramöten
- Skolråd
- Individuella utvecklingsplaner
- Medarbetarsamtal
- Arbetslagsmöten
- Pedagogiska samtal
- Möjlighet till handledningssamtal vid behov

Upptäcka och utreda

	Elev kränker elev:	Ansvar har:
1.	Tillsägelse, samtal med eleven som kränkt. Händelsen dokumenteras i Händelserapport	Den vuxne som ser eller får kännedom om kränkningen
2.	Observation av elevens beteende under en vecka. Medvetandegör den elev som kränkt om att observation kommer att ske.	All personal.
3.	Berörda föräldrar informeras, diskussion om händelsen.	Klassansvarig pedagog
4.	Specialpedagog informeras som därefter ev. kallar till samtal med berörda personer.	Berörd personal.
5.	Elevvårdsteamet kopplas in vid behov. UPPFÖLJNING.	Specialpedagog

	Vuxen kränker elev:	Ansvar har:
1.	Enskilt samtal med kollegan inom snar framtid Händelsen dokumenteras i Händelserapport.	Den vuxne som ser eller får kännedom om kränkningen
2.	Vid behov tas kontakt med specialpedagog och/eller rektor som fattar beslut om åtgärd. UPPFÖLJNING.	Den vuxne som ser eller får kännedom om kränkningen

	Elev kränker vuxen:	Ansvar har:
1.	Medvetandegör eleven om att beteendet är oacceptabelt. Händelsen dokumenteras i Händelserapport.	Den som blev kränkt
2.	Händelsen dokumenteras och diskuteras ev. på Elevhälsan	Den som blev kränkt
3.	Föräldrar informeras, diskussion om händelsen. UPPFÖLJNING.	Klassansvarig pedagog

	Utomstående elev eller vuxen kränker elev:	Ansvar har:
1.	Klassansvarig pedagog som får sådan kännedom kontaktar specialpedagog. Händelsen dokumenteras i Händelserapport.	Den vuxne som ser eller får kännedom om kränkningen därefter klassansvarig pedagog
2.	Vid behov tas kontakt med rektor för utredning om lämplig åtgärd. UPPFÖLJNING.	Specialpedagog (i förekommande fall även på kränkande elevs skola) samt rektor/er

Metoder för att upptäcka kränkande behandling

- Kompissamtal
- Elevintervjuer
- Elevenkäter
- Konflikthantering
- Kompisstödjare
- Värderingsövningar
- Etiska samtal
- Daglig lyhörddhet och återkopplande samtal efter exempelvis raster
- Sociogram
- Rastvärdar
- Lokal/central elevhälsa
- Klassråd
- Elevråd
- Föräldrasamtal/utvecklingssamtal
- Lokala och centrala elevenkäter
- Centrala föräldraenkäter

Åtgärder

Långsiktiga åtgärder

Åtgärdsprogram för såväl kränkt samt kränkande elev upprättas vid upprepade kränkningar. Åtgärdsprogram upprättas av klasslärare samt pedagog som varit inblandad vid händelserna tillsammans med berörd elev samt dennes föräldrar. I åtgärdsprogrammet skall det framgå hur eleven ska få stöd i att hantera och reflektera över sin situation. Åtgärdsprogrammet följs upp enligt överenskommelse genom samtal med elev, förälder och pedagog (ev specialpedagog).

Beroende av kränkningens art tas kontakt med sociala myndigheter och polis.

Vid terminens slut görs en sammanställning av vilken typ av kränkningar som skett. Vid utvärdering av likabehandlingsplanen diskuteras åtgärder inför nästkommande termin för att förebygga kränkningar.

I vårt vardagliga arbete ingår förebyggande verksamhet som exempelvis värderingsövningar och etiska samtal.

Akuta åtgärder

Se sidan 7.

Delaktighet och inflytande

Alla barn och vuxna har rätt att bli behandlade som individer på lika villkor. Likabehandlingsplanen och dess innehåll måste vara förankrad hos elever i tidig ålder, hos föräldrarna och hos all berörd personal. Vi arbetar med att göra eleven medvetna genom att ha en god arbetsmiljö och ett klimat som tillåter olikheter. För att nå ovanstående resultat arbetar vi med:

- Skolans kompisstödjare undersöker bland annat trivsselfrågor med hjälp av lokala elevenkäter.
- Likabehandlingsplanen är med som ett naturligt inslag på kompisstödjarnas träffar.
- Gemensamma temaveckor angående likabehandling där hela skolan deltar (terminsstart, familjegrupper).
- Elev- och klassråd där eleverna på olika sätt får tillfälle att diskutera likabehandling. Detta är ett forum för eleverna att få komma till tals och känna delaktighet och inflytande.
- Föräldramöten där vi informerar om likabehandlingsplanen.
- Likabehandlingsplanen finns även tillgå på skolans hemsida under rubriken "Lokala dokument".
- Skolråd där tillfälle till innehållsdiskussioner ges. Skolrådet är remissinstans för likabehandlingsplanen.
- Central föräldraenkät.

Ansvar

Skolan (alla vuxna men ytterst rektor) tar ansvar för att planera lokaler, skolgård och verksamhet ur perspektivet att god uppsyn alltid skall kunna råda. Detta för att i så stor utsträckning som möjligt undvika att miljöer där kränkningar kan uppstå existerar.

Övrigt att beakta

Skolan skall alltid medvetet granska läromedel och material utifrån ett likabehandlingsperspektiv.

Kompetensutveckling

- Samtalsmetodik – Konflikthantering.

Under årets APT ansvarar rektor för att likabehandlingsplanens innehåll finns med på agendan.

Kvalitetssäkring

Likabehandlingsplanen skall vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet och därför ständigt utvecklas.

- Utvärdering sker efter läsårets slut
- Revidering sker i samband med utvärdering vid läsårets slut.

Att utveckla under året

Mål

Att kunna samspela med alla

Bakgrund

I Skolverkets Allmänna råd betonas att elever och personal förväntas kunna samspela socialt och klara av relationer med varandra dagligen under flera år. På Kompassensskolan har elever givit förslag på olika trivselregler som skall råda. Dessa har sedan sammanställts av kompisstödjarna och så småningom har de blivit till ”skolans trivselregler”. En av punkterna som lyftes fram var att ”Vi förutsätter att alla elever och vuxna på Kompassensskolan är beredda att samarbeta med alla”.

Kartläggning

Vi vuxna har i den dagliga verksamheten sett en tendens att elever ibland har svårt att samspela socialt. Detta gäller både i undervisningssituation och i det etiska perspektivet. Skolans elever har dessutom föreslagit att ovanstående mål är något som vi skall ha med i våra trivselregler. Kompisstödjarnas årliga enkät visar också att det finns behov av att kunna samspela socialt.

Hur – metoder

- samtal i klass i till exempel samlingen
- I kompisstödjarnas diskussioner
- Klassråd
- Vi pedagoger skall vara förebilder för våra elever
- Samspel och reflektion
- Värderingsövningar
- Forumspel
- Olika gruppkonstellationer
- Sociogram
- Dramatisering
- Byta platser (pedagog bestämmer)
- Familjegrupper
- Kompisdagar

Utvärdering

Vi utvärderar i slutet av varje läsår.

KOMPASSENSKOLANS TRIVSELREGLER

Läsåret 2009 – 2010

Vi förutsätter att alla barn och vuxna på Kompassensskolan:

- uppträder trevligt och hälsar på varandra
- använder ett trevligt och vårdat språk
- låter alla få arbetsro
- är rädda om egna och andras saker
- plockar undan efter sig
- är en bra kompis och inte slåss
- är beredda att samarbeta med alla
- låter alla få vara med och leka både inne och ute

Händelserapport *Kränkade behandling Kompassensskolan*

Datum: _____

Ansvarig personal: _____

Elev: _____

Samtal, beskriv situationen:

Åtgärd:

Föräldrakontakt tagen: _____

Uppföljningsdatum: _____

Vilka medverkar: _____

_____

Elev

_____

Ansvarig personal

